

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยประสงค์จะส่งเสริมความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษไปพร้อมๆ กับความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองของผู้เรียน ดังนั้น เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. การกำหนดรูปแบบการวิจัยและประชากร
2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การกำหนดรูปแบบการวิจัยและประชากร

การวิจัยครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมโครงการหนังสือพิมพ์โรงเรียนในการสอนเขียนภาษาอังกฤษกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเขียนรูปประโยค การเสาะแสวงหาเนื้อหาและข้อมูล และการเรียบเรียงความคิด ดังนั้นรูปแบบการวิจัยจึงเป็นแบบทดลองกับกลุ่มประชากร 1 กลุ่ม มีประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 21 คน ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542

2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการสร้างรูปแบบกิจกรรมโครงการหนังสือพิมพ์โรงเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนไปพร้อมๆ กับความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองนั้น ประการแรกผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ลักษณะ และขั้นตอนของกิจกรรมดังกล่าวว่าสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาและการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากน้อยเพียงใด โดยศึกษาจากหนังสือตำรา รายงานการวิจัยและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้รูปแบบกิจกรรมที่สามารถสนองต่อแนวทางการจัดกิจกรรมการสอนเขียนของหลักสูตร และครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ของ

วิชาภาษาอังกฤษอ่าน-เขียนเป็นอย่างดี รูปแบบของกิจกรรมโครงการหนังสือพิมพ์โรงเรียนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ปรับมาจากรูปแบบกิจกรรมหนังสือพิมพ์โรงเรียนของ Denman (1995) และ Kanehl (1994) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ และการเขียนแบบเน้นกระบวนการ

ประการที่สอง ผู้วิจัยได้ศึกษาการประเมินและให้คะแนนงานเขียนที่สามารถส่งเสริมความสามารถในการเขียนและความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง อีกทั้งเป็นวิธีการประเมินที่สามารถสร้างบรรยากาศและความรู้สึกที่อบอุ่น เป็นมิตร และปลอดภัย ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการประเมินงานเขียนโดยรูบริคส์ ที่เน้นเนื้อหา และความคิดมากกว่าความถูกต้องของภาษา ซึ่งวิธีประเมินงานเขียนดังกล่าว ผู้วิจัยปรับมาจากการประเมินงานเขียนของ Jacobs et al. (1981) Moss and Holder (1988 cited in Smith, 1998) และ Johnson and Johnson (1996 cited in Smith 1998)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองสอน และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองสอนได้แก่ โครงการหนังสือพิมพ์โรงเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้รูปแบบการเขียนโครงการเพื่อการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศของ Haines, S. (1989) จำนวน 2 โครงการ ซึ่งแต่ละโครงการประกอบด้วยขั้นตอนการปฏิบัติงานของผู้เรียน 5 ขั้นตอนคือ ขั้นการระดมสมอง ขั้นการค้นคว้าข้อมูล ขั้นการลงมือเขียน ขั้นการเผยแพร่ผลงาน และขั้นการประเมินงานเขียน สำหรับโครงการที่ 1 ผู้วิจัยทำการสอนเขียนรูปแบบต่างๆ โดยใช้แผนการสอนจำนวน 5 แผน ซึ่งแต่ละแผนใช้เวลาในการสอนไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับปริมาณและขนาดของงาน ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาจุดประสงค์รายวิชาภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 แล้วกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน (อ 025) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2. พิจารณาท่อ่านทั้งในเรื่องของเนื้อหาและรูปแบบการเขียนให้เหมาะสมและครอบคลุมกับจุดประสงค์การเรียนรู้และลักษณะของกิจกรรมที่จะนำเสนอจากสื่อสิ่งพิมพ์เช่น ตำราเรียน หนังสือเกี่ยวกับการสอนเขียน หนังสือพิมพ์ Bangkok Post Student Weekly, และ วารสาร The Nation Junior เป็นต้น

3. คัดเลือกบทอ่านที่มีรูปแบบการเขียนและเนื้อหาเหมาะสมกับการเรียนการสอนเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้โครงการหนังสือพิมพ์โรงเรียนจากสื่อดังกล่าว จำนวน 5 เรื่อง ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงรูปแบบการเขียน ชนิดของการเขียน และเนื้อหาของบทอ่าน

รูปแบบการเขียน	ชนิดของการเขียน	เนื้อหา
เรียงความ	เล่าเรื่อง	Experience in Singapore
จดหมาย	อธิบาย	Dear Miss Wise
เรื่องสั้น/นิทาน	เล่าเรื่อง	My Exciting Camping/ Kind bird
ข่าว	เล่าเรื่อง	2 Kidnappers arrested
ย่อหน้า	อธิบาย	Owning a car

4. นำเนื้อหาที่คัดเลือกไว้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอนภาษาอังกฤษตรวจสอบความเหมาะสม แล้วนำมาเขียนแผนการสอนเพื่อแทรกในขั้นตอนที่ 2 และ 3 ของโครงการที่ 1 (ดูภาคผนวก จ) จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ (ดูภาคผนวก ก) และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่เพื่อหาข้อบกพร่องและทดสอบเวลาที่เหมาะสมในการใช้โครงการและแผนการสอนดังกล่าวก่อนนำไปทดลองสอนด้วยตนเองกับกลุ่มประชากรในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 ตั้งแต่วันที่ 3 พฤศจิกายน 2542 ถึงวันที่ 1 มีนาคม 2543 จำนวน 18 สัปดาห์ๆ ละ 2 คาบ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 แบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเป็นรายบุคคลทั้งก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมโครงการหนังสือพิมพ์โรงเรียน โดยผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกที่จะเขียนเรื่องตามหัวข้อที่กำหนดหนึ่งหัวข้อ เพื่อแสดงออกถึงความสามารถในการรวบรวมและเรียบเรียงความคิดและเนื้อหา และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษอย่างถูกต้องและเหมาะสม แล้วประเมินด้วยเครื่องมือการให้คะแนนในรูปแบบของรูบริกส์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการปรับมาจากเกณฑ์การประเมินงานเขียนของ Jacobs et al. (1981) Moss and Holder (1988 cited in Smith, 1998) และ Johnson and Johnson (1996 cited in Smith 1998) (ดูภาคผนวก ง)

3.2.2 แบบสอบถามวัดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองในการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนก่อนและหลังการเรียนโดยใช้กิจกรรมโครงการหนังสือพิมพ์โรงเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างแบบสอบถามวัดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองของ Romano (1996) แล้วนำมาปรับสร้างแบบสอบถามวัดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองในการเขียนภาษาอังกฤษ โดยมีข้อสอบถามผู้เรียนว่าสามารถเขียนและใช้ภาษาอังกฤษในระดับใด (ดูภาคผนวก ข) แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม พร้อมกับขอคำแนะนำปรึกษา จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มประชากร

4. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ใช้แผนการทดลองแบบกลุ่มเดียว (One group pretest – post test design) (Huck, S.W. & others, 1974) โดยเปรียบเทียบผลการทดลองจากแบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ก่อนและหลังการทดลอง โดยมีรูปแบบการวิจัยดังแสดงในตาราง 6

จากรูปแบบการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองด้วยตนเองกับกลุ่มประชากรตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1 ถึงสัปดาห์ที่ 18 ตามขั้นตอนต่อไปนี้

4.1 วัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษและระดับความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองของผู้เรียนก่อนทดลองสอนด้วยแบบวัดความสามารถในการเขียนภาษา

ตาราง 6 แสดงแบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียว

O1	X	O2
----	---	----

O1 หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน

X หมายถึง การสอนเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมโครงการหนังสือพิมพ์โรงเรียน

O2 หมายถึง การทดสอบหลังเรียน

อังกฤษและแบบสอบถามความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับข้อมูลจากการวัดอีกครั้งหลังการทดลอง

4.2 ดำเนินการทดลองสอนโดยเริ่มจากโครงการที่ 1 ซึ่งเป็นโครงการที่อยู่ในขั้นนำเสนอและฝึกปฏิบัติ แล้วจบลงด้วยโครงการที่ 2 ซึ่งเป็นโครงการที่อยู่ในขั้นนำไปใช้ ตามขั้นตอนของโครงการดังต่อไปนี้

4.2.1 ก่อนดำเนินการสอน ผู้วิจัยได้แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา รูปแบบการเรียนการสอน ปริมาณงานวิธีประเมินและแจกเครื่องมือการให้คะแนนความสามารถในการเรียนรู้ให้ผู้เรียน

4.2.2 ชั้นระดมสมอง จัดสภาพการณ์ให้เรียนโดยให้ผู้เรียนนั่งเป็นรูปเกือกม้า ผู้วิจัยแจกหนังสือพิมพ์ Student Weekly และตัวอย่างหนังสือพิมพ์โรงเรียนที่รุ่นพี่ได้ทำไว้แก่ผู้เรียน แล้วให้ผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับการทำหนังสือพิมพ์โรงเรียนในเรื่องของรูปแบบ จำนวนตอนหรือเนื้อหา จำนวนเรื่องในแต่ละตอน แหล่งข้อมูล วิธีหาข้อมูล และระยะเวลาในการทำหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ โดยผู้วิจัยได้ให้คำถามสำหรับอภิปราย 1 คำถามคือ "If you were responsible for producing a newspaper, what would it be like?" ในขณะนั้นผู้วิจัยทำหน้าที่บันทึกความคิดของผู้เรียนโดยการเขียนบนกระดานเพื่อเตือนความจำและใช้ในการสรุปประเด็น จากนั้นให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มๆ 4-5 คน โดยแต่ละกลุ่มจะมีผู้ที่มีความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษสูง กลุ่มละ 1 คน สมาชิกเป็นทั้งหญิงและชายคละกันเพื่อตั้งสำนักพิมพ์และผลิตหนังสือพิมพ์ของตนเอง มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในกลุ่มเช่น บรรณาธิการ ฝ่ายพิสูจน์อักษร ฝ่ายศิลป์ และฝ่ายเทคนิค เป็นต้น สุดท้ายผู้เรียนแต่ละกลุ่มจะระดมสมองกันอีกครั้งเพื่อทำแผนของกลุ่มในการทำหนังสือพิมพ์ของตนเอง (ดูภาคผนวก ข)

4.2.3 ขั้นการแสวงหาข้อมูลและเขียนแผนร่าง ในโครงการที่ 1 ผู้วิจัยได้แทรกแผนการสอนใน 2 ขั้นตอนนี้เพื่อนำเสนอตัวป้อนทางภาษาและรูปแบบการเขียนแก่ผู้เรียน โดยดำเนินการตามขั้นตอนของแผนการสอนดังกล่าว (ดูภาคผนวก ฉ) ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้การทำเครื่องมือและวิธีการในการแสวงหาข้อมูลเช่น การตั้งคำถามในการสัมภาษณ์ การทำแบบสอบถาม การจดบันทึกอย่างสั้น การสรุปเรื่องที่อ่านหรือการอธิบายและขยายความคิดจากภาพหรือเหตุการณ์จริงเป็นต้น นอกจากนี้ผู้เรียนได้เรียนรู้โครงสร้างของการเขียนรูปแบบต่างๆ จากบทอ่านและแบบฝึกหัดที่จัดเตรียมให้ แล้วมีการฝึกเขียนสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ฝึกการตรวจทานงานเขียนด้วยตนเองและของเพื่อน ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้แจกแผ่นบันทึกเทปให้ผู้เรียนกลุ่มละ 1 ดับเบิลยูซีบันทึกคำพูดของแหล่งข้อมูลที่ให้สัมภาษณ์พร้อมกับเตรียมกล้องถ่ายภาพพร้อมฟิล์มเพื่อใช้บันทึกภาพที่จำเป็นต่อการนำมาทำหนังสือพิมพ์ งานทุกชิ้นของผู้เรียนในแต่ละแผนจะถูกเย็บติดกันแล้วเก็บไว้ในซองเก็บเอกสารที่ผู้วิจัยแจกให้เพื่อรับการประเมินความสามารถในการเรียนรู้ และเพื่อนำแผนร่างสุดท้ายของงานเขียนแต่ละชิ้นไปทำหนังสือพิมพ์กลุ่ม

4.2.4 ขั้นตอนการเผยแพร่งานเขียน บรรณาธิการกลุ่มรวบรวมงานเขียนแผนร่างสุดท้ายของสมาชิกแต่ละคนเพื่อนำมาเขียนในหนังสือพิมพ์ที่ได้รับการออกแบบและจัดหน้าโดยฝ่ายศิลป์ จากนั้นฝ่ายพิสูจน์อักษรจะทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของการสะกดคำและการใช้ไวยากรณ์ และฝ่ายประชาสัมพันธ์จะทำการเผยแพร่งานเขียนของกลุ่มโดยการจัดป้ายนิเทศและนำหนังสือพิมพ์ไปไว้ที่ชั้นวารสารของห้องสมุดโรงเรียน

4.2.5 ขั้นประเมิน ผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้รับงานเขียนของเพื่อนกลุ่มอื่นกลุ่มละ 1 ฉบับ สมาชิกในกลุ่มร่วมกันประเมินงานเขียนของเพื่อนโดยใช้รูปรีดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และประเมินหนังสือพิมพ์โรงเรียนโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนที่ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันสร้างขึ้นเป็นระดับความพอใจ 3 ระดับ คือ พอใจมากที่สุด พอใจมาก และพอใจ ในเรื่องของรูปแบบหนังสือพิมพ์ การจัดหน้า การตกแต่ง การออกแบบตัวอักษร และความเรียบร้อยของลายมือเมื่อเสร็จการประเมิน ผู้เรียนแต่ละคนจะเซ็นชื่อด้านหลังหนังสือพิมพ์ที่ตรวจให้คะแนนแล้วแจ้งจุดเด่นและจุดข้อบกพร่องของงานเขียนที่ตรวจ จากนั้นผู้วิจัยได้ประเมินอีกครั้ง คะแนนของผู้เรียนและคะแนนของผู้วิจัยถูกนำมารวมกันเพื่อหาค่าเฉลี่ย ผลลัพธ์คือคะแนนกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนถึงเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดคือร้อยละ 70 จะได้รับรางวัลเป็นโบนัส ตามวิธีของการเรียนแบบกลุ่มร่วมมือ

สำหรับโครงการที่ 2 ผู้เรียนได้ดำเนินการผลิตหนังสือพิมพ์กลุ่มตามขั้นตอนของโครงการ โดยเริ่มจากการระดมสมองเพื่อกำหนด Theme ของหนังสือพิมพ์ของห้องก่อนที่จะทำแผนปฏิบัติงานของกลุ่ม แล้วลงมือสร้างเครื่องมือ แสวงหาข้อมูล เขียนแผนร่าง เผยแพร่ และประเมินตามแผนของกลุ่มที่กำหนดไว้ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มมีการเริ่มงานเขียนที่ไม่เหมือนกัน บางกลุ่มเริ่มจากข่าว บางกลุ่มเริ่มจากจดหมาย บางกลุ่มเริ่มจากการเขียนย่อหน้า เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามระยะเวลาในการเสร็จสิ้นโครงการจะถูกกำหนดในเวลาเดียวกัน บทบาทของผู้สอนในโครงการที่ 2 เป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือทั้งในเรื่องของภาษาและการทำกิจกรรมเมื่อผู้เรียนอยู่ในสถานะที่ไม่สามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้ อีกทั้งเป็นผู้จัดการห้องเรียนเพื่อให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นระบบ และเป็นกระบวนการภายใต้เวลาที่กำหนด เป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกในเรื่องของข้อมูล อุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน และอื่นๆ เป็นผู้คอยประสานสัมพันธ์ในกลุ่มเมื่อผู้เรียนเกิดปัญหาขัดแย้งและไม่สามารถยอมความกันได้ ในขั้นตอนการเขียนแผนร่าง ผู้วิจัยได้เน้นการตรวจทานทั้งโดยตนเองโดยเพื่อนและโดยผู้สอน ให้ความเวลาผู้เรียนกลับไปเขียนใหม่ ตัวอย่างบางส่วนของหนังสือพิมพ์โรงเรียนที่ผู้เรียนผลิตขึ้นแสดงในภาคผนวก ก

4.3 วัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษและระดับความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองหลังจากโครงการที่ 2 เสร็จสิ้นลง แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows จากนั้นนำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้จากการวัดก่อนการทดลองสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลได้แบ่งเป็นสองส่วนคือ

1. เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง
2. เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองก่อนและหลังการทดลอง